

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հանրային քաղաքականության հետազոտությունների Կրթաթոշակներ ծրագրի 2020թ. գարնանային փուլ

Բաց հասարակության հիմնադրամներ - Հայաստանը (ԲՀՀՀ) աշխատում է Հայաստանում սեփական քաղաքացիների առջև պատասխանատու, ժողովրդավար, հաշվետու կառավարություն ունենալու և կենսունակ ու հանդուրժող հանրություն կառուցելու ուղղությամբ: ԲՀՀՀ-ի ուշադրության կենտրոնում են մարդու իրավունքների, կառավարման թափանցիկության, արդարադատության հասանելիության, քաղաքացիական հասարակության աջակցման և սոցիալական ներառման հարցերը: Բաց և բազմակարծիք հանրության մարտահրավերներին արձագանքելու, ինչպես նաև իրավասու և ուժեղ քաղաքացիական հասարակություն ձևավորելու միտումով՝ ԲՀՀՀ հայտարարում է 2019թ. քաղաքականության հետազոտությունների կրթաթոշակներ ծրագրի անհատական դրամաշնորհների մրցույթ:

Ծրագիրն աջակցում է հետազոտողներին Հայաստանի առջև ծառայած քաղաքականության առավել վճռորոշ մարտահրավերների բացահայտման, կիրառական լուծումների մշակման և ջատագովությանն ուղղված գործուն քայլեր ձեռնարկելու նպատակով: Հանրային քաղաքականության հետազոտությունների միջոցով ծրագիրը նպատակ ունի զարգացնել անհատ հետազոտողների հանրային կյանքի տարբեր ոլորտներում գործընթացների վրա ազդելու կարողությունները, նպաստել հետազոտողների, քաղաքացիական հասարակության և պետական մարմինների միջև ակտիվ և առավել որակյալ համագործակցային մշակույթի ձևավորմանը՝ զարգացնելով հանրային քաղաքականության հետազոտության և վերլուծության վրա հիմնված երկխոսությունը:

ՈՎ ԿԱՐՈՂ Է ԴԻՄԵԼ

Ծրագիրը բաց է քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչների, բուհերի դասախոսների, հանրային քաղաքականության ոլորտի հետազոտողների, վերլուծաբանների, փորձագետների և խորհրդատուների համար: Հայտերի ներկայացման նախապայմանն է՝ նվազագույնը մագիստրոսական կրթություն հանրային կառավարման, քաղաքականության, քաղաքագիտության կամ սոցիալական այլ գիտությունների՝ իրավագիտության, տնտեսագիտության, միջազգային հարաբերությունների կամ համանման բնագավառներում: Հանրային քաղաքականության վերլուծության, ինչպես նաև շահերի պաշտպանություն իրականացնելու փորձը ցանկալի է, հետազոտական աշխատանքների համար անհրաժեշտ գրավոր հմտությունների առկայությունը՝ խիստ գերադասելի: Դիմորդները պարտավոր են Էսկան ժամանակ հատկացնել առավելագույնը հինգ ամիս տևող նախագծի իրականացմանը: Հայտերը ընդունվում են անհատների (հեղինակ) կամ անհատների խմբերի (երկու համահեղինակներ) կողմից:

ԱԿՆԿԱԿՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

Դիմորդներից ակնկալվում է Հայաստանի առջև ծառայած մարտահրավերների¹ շրջանակում կոնկրետ խնդիրների բացահայտում և ձևակերպում, հանրային քաղաքականության հետազոտության իրականացում՝ տարբեր ոլորտներում քաղաքականության խնդիրները կամ մտահոգությունները հանրայնացնելով և դրանց համար լուծումներ առաջարկելով: Կրթաթոշակատուներից ակնկալվում է ձևակերպել փաստավորված խնդիրներ, բարեփոխումների ու դրանց իրականացման վերաբերյալ հարցադրումներ, կիրառել համապատասխան մեթոդաբանական գործիքներ և առաջարկել ապացույցների վրա հիմնված եզրակացություններ ու առաջարկներ: Ուսումնասիրության արդյունքում ակնկալվում է, որ կրթաթոշակատուները ներկայացնեն պարզ, իրագործելի ու թիրախավորված առաջարկներով քաղաքականության հետազոտության փաստաթուղթ² և քաղաքականության վերլուծության համառոտագիր:

Կրթաթոշակատուներից ակնկալվում է իրենց հետազոտության վերաբերյալ ջատագովության պլանի մշակում և դրա իրականացմանն ուղղված պահանջվող ժամանակի տրամադրում: Գործողությունները կարող են ներառել հանդիպումներ ու քննարկումներ տվյալ ոլորտի պատասխանատուների հետ, հանրային քննարկումներին մասնակցություն, ինչպես նաև հանրային հաղորդակցման տարբեր ձևաչափերում նեգրավվածություն՝ տվյալ հանրային քաղաքականության զարգացումների վերաբերյալ տեղեկացված ու հետևողական լինելու միտումով: Ակնկալվում է, որ կրթաթոշակատուն ինքնուրույն հանձն կառնի իր հետազոտության ջատագովության իրականացումը:

ՀԱՅՏԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

Դիմորդները պետք է լրացնեն ծրագրի ներկայացման ու գնահատման համար նախատեսված հանրային քաղաքականության հետազոտությունների կրթաթոշակներ 2020թ. ծրագրի գարնանային փուլի [հայտի ձևը](#):³ Բոլոր դիմորդները կտեղեկացվեն մրցույթի արդյունքների մասին՝ հայտը ներկայացնելու վերջնաժամկետից **յոթ շաբաթների ընթացքում**: Առաջին փուլն անցած դիմորդները հնարավոր է հրավիրվեն հարցազրույցի:

ԲՅՈՒՋԵ

Կրթաթոշակատուները կստանան անհատական դրամաշնորհներ մինչև \$3,000 (ԱՄՆ դոլար) հետազոտության ծախսերը հոգալու նպատակով:

¹ Դիմորդները կարող են ձևակերպել խնդիրներ՝ հիմնվելով, բայց չսահմանափակվելով, Հավելված 1-ում (Էջ 4) առաջարկվող թեմատիկ ոլորտների շուրջ:

² 10,000 բառի սահմաններում

³ Հավելված 2 (Էջ 6). [Հայտի ձևը կարելի է ներբեռնել հետևյալ հղումով](#)

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ ՈՒ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

ԲՀՀՀ-ը աջակցում է կրթաթոշակատուների քաղաքականության վերլուծության կարողությունների զարգացմանը: Կրթաթոշակատուները մասնակցում են ԲՀՀՀ-ի կողմից կազմակերպվող՝ հանրային քաղաքականության վերլուծության կարևորության, խնդիրների ձևակերպման, հետազոտական մեթոդաբանության և ջատագովության հաջողված փորձերի վերաբերյալ դասընթացին, որը կազմակերպվում է The Hertie School of Governance կրթական հաստատության հետ համագործակցությամբ: Կրթաթոշակատուներից ակնկալվում է իրենց փորձառության ներդրում ու ակտիվ մասնակցություն ԲՀՀՀ-ի և այլ քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների կողմից պարբերաբար կազմակերպվող հանրային քննարկումներին ու հանդիպումներին:

ՀԱՅՏԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Հետաքրքրված անձինք պետք է ներկայացնեն՝ հետազոտության առաջարկների հայտը (հավելված 2) և ռեզյումե (պարտադիր), ինչպես նաև նախկինում իրականացրած հետազոտության նմուշ կամ հղում (ցանկալի) հետևյալ էլ. հասցեին register@osi.am մինչև 2020թ.

ՓԵՏՐՎԱՐԻ 17-ը, Ժամը 17:00-ը

Հայտերը ներկայացվում են էլեկտրոնային տեսքով:

Հայտը ուղարկելուց հետո, մինչև երկու աշխատանքային օրերի ընթացքում դիմորդները կստանան հաստատող նամակ հայտի ստացման վերաբերյալ: Նամակը չստանալու դեպքում, խնդրում ենք կապ հաստատել մեզ հետ:

Վերջնաժամկետից հետո ստացված հայտերը չեն դիտարկվում:

Հարցերի կամ լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել հանրային քաղաքականության հետազոտությունների կրթաթոշակներ ծրագրի համակարգող՝ Վալենտինա Գևորգյանին՝ valentina@osi.am կամ (010) 533862, 536758:

Մրցույթի վերաբերյալ հարցերի պարզաբանմանը նվիրված հանդիպումը տեղի

կունենա՝ **ա.թ. փետրվարի 07-ին, Ժամը 17:00-ին**

Գրանդ հոթել Երևան հյուրանոցի Վիվարդի սրահում

Հասցե՝ Աբովյան 14

Մրցույթի հայտարարություն
**Հանրային Քաղաքականության Հետազոտությունների Կրթաթոշակներ
ծրագրի 2020թ. գարնանային փուլ**

Հավելված 1

***Քաղաքացիական հասարակության հանրային քաղաքականության և
ջատագովության կարողությունների զարգացումը հանուն բարեփոխումների***

Հայաստանի ժողովրդավարական կառավարման վերափոխումը հնարավոր է դարձել հետհեղափոխական միջավայրում: Համակարգային բարեփոխումների կայուն օրակարգի իրագործելը պայմանավորված կլինի դրանց հանդեպ պետության պարտավորություններով, քաղաքական կամքով և ապացույցների վրա հիմնված հետազոտական աջակցությամբ: Հանրային քաղաքականության հետազոտական աջակցությունը կնպաստի տարբեր ոլորտներում տեղեկացված որոշումների կայացմանը և քաղաքականության իրականացման գործընթացների վերահսկողությանն ու հաշվետվողականությանը:

Քաղաքականության հետազոտությունների կրթաթոշակներ ծրագիրը կոչված է նպաստելու հանրային քաղաքականության վերաբերյալ որոշումների կայացման գործընթացներում քաղաքականության հետազոտության արժեքի ու դերի բարձրացմանը: Ծրագիրը աջակցում է հանրությանը, տեղական ու միջազգային շահագրգիռ մարմիններին՝ անկախ հետազոտությունների ու, դրանց արդյունքում, իրագործելի առաջարկությունների ձևակերպման միջոցով: Ծրագիրը խթանում է քաղաքականություն մշակող տարբեր մարմինների միջև բաց երկխոսությունը: Ակնկալվում է, որ կրթաթոշակատուները իրականացնեն փորձագիտական խորքային վերլուծություն և խնդիրների ջատագովությանն ուղղված գործողություններ, հետևյալ (և ոչ միայն) մարմինների ուշադրությանը՝ նախարարություններ, կառավարությանն առընթեր մարմիններ, պատգամավորներ ու խորհրդարանական աշխատանքային խմբեր, քաղաքացիական հասարակության և միջազգային հանրության ներկայացուցիչներ, գիտական ու հետազոտական կառույցներ, քաղաքականության խորհրդատուներ, փորձագետներ, լրագրողներ, այլ շահառու խմբեր:

Հետազոտական աշխատանքները կարող են վերաբերել (բայց չսահմանափակվել) հետևյալ ոլորտներին ու ենթաոլորտներին՝ *արդարադատություն*, ներառյալ դատական համակարգը, իրավապահ, քննչական ու դատախազական մարմինները, սահմանադրական բարեփոխումները, անցումային արդարադատությունը, քաղաքացիական վերահսկողությունը, փակ ու կիսափակ հաստատությունները: Հետազոտողները կարող են ձևակերպել *կառավարման հաշվետվողականության, թափանցիկության և կոռուպցիայի կանխարգելման վերաբերյալ* աշխատանքներ, ներառյալ հակակոռուպցիոն բարեփոխումների օրակարգը, հակակոռուպցիոն մարմինները, պետական գնումների համակարգը, միջոցների հայտարարագրման, իրական սեփականատերերի, ապօրինի հարստացման, շահերի բախման, ազդարարի պաշտպանության վերաբերյալ խնդիրները:

Հանուն բարեփոխումների՝ նպաստելով տարբեր ոլորտներում հանրային քաղաքականության կարողությունների զարգացմանը, դիմորդները առավել խրախուսվում են մշակել ԵՄ-Հայաստանի միջև Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի (ՀԸԳՀ) օրակարգը փոխլրացնող խնդիրների և կառավարության գերակայությունների՝ մարդու իրավունքների պաշտպանության ազգային ռազմավարության, դատա-իրավական բարեփոխումների ռազմավարության, կոռուպցիայի դեմ պայքարի ռազմավարության և այլ ազգային ռազմավարություններում սահմանված գերակա խնդիրների վերաբերյալ հետազոտություններ:

Տնտեսական և սոցիալական արդարության տեսանկյունից դիմորդները կարող են դիտարկել Հայաստանի ինտեգրումը Եվրասիական տնտեսական միությանը, ՀՀ հարկային, մաքսային և ներմուծման քաղաքականության, շուկայի հասանելիության, շահերի բախման, մենաշնորհների, տնտեսական մրցակցության վերաբերող հարցեր:

Մարդու իրավունքների, խտրականության և հիմնարար ազատությունների ենթատեքստում խրախուսվում են սոցիալական արդարության, աշխատանքային իրավունքների, արդարադատության մատչելիության, արդար դատավարության, խտրականությունից, խոշտանգումներից և վատ վերաբերմունքից զերծ լինելու, հավաքների, միավորումների և արտահայտման ազատության իրավունքների, ընտանեկան բռնության, փոքրամասնությունների և մարզինալագված խմբերի, ինչպես նաև պետական անվտանգության համատեքստում մարդու իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմների վերաբերյալ խնդիրներ:

Հետազոտողները կարող են վերլուծել հանրակրթության և բարձրագույն կրթության վերաբերյալ խնդիրներ, մասնավորապես կրթության որակի ապահովման մեխանիզմները, իրավահավասար և ներառական քաղաքականության երաշխիքները կրթական համակարգի բարեփոխումների գործընթացում, համայնքների խոշորացման քաղաքականության համատեքստում հանրակրթության օպտիմիզացումը, սոցիալական արդարության խնդիրները կրթության ոլորտում, ինքնավարությունը բարձրագույն կրթության ոլորտում, արտադպրոցական գործողությունների ինտեգրումն ու հանրակրթության համակարգում ինստիտուցիոնալացումը, գիտական որակավորման գործընթացը, կրթության բարեվարքության, ակադեմիական բարեվարքության, ազատության, բուհական ուսումնական ծրագրերի և ուսումնառության արդյունքների վերաբերյալ խնդիրները, ինչպես նաև բարձրագույն կրթության ոլորտում գիտական հետազոտությունների վերաբերյալ հարցեր:

*Հաշվի առնելով կողմնակալ քարոզչության հանրային տարածքներ ներթափանցելը, դիմորդները կարող են խնդիրներ ձևակերպել ուղղված *ապատեղեկատվական ու քարոզչական* մեխանիզմների, ուղիների ու քաղաքական տրամաբանության, քննադատական մտածողության, կեղծ լուրերի և տեղեկատվական հոսքերի, մեդիա գրագիտության, կիբեր անվտանգության և անձնական տվյալների պաշտպանության, փաստերի ստուգման մեթոդների բացահայտմանը, ինչպես նաև տարբեր խմբերի միջև հաղորդակցության ձևերին ու մեթոդներին:*

Հետազոտական գործողությունների օրինակների տեսանկյունից դիմորդները տարբեր ոլորտներում կարող են վերլուծել միջազգային պարտավորությունների իրականացման Հայաստանի առաջընթացը, իրականացնել տարբեր հաստատությունների գործառնությունների գնահատման չափորոշիչների ստեղծմանն ուղղված հետազոտություն, ուսումնասիրել բարեփոխումների իրականացման գաղափարական հիմքերը, կարծրատիպերն ու դրանց նկատմամբ տարբեր սոցիալական խմբերի վերաբերմունքներն ու ընկալումները, իրականացնել քաղաքացիական վերահսկողության հարցերին վերաբերող հետազոտություններ, բարեփոխումների վերաբերյալ հանրային իրազեկվածության ապահովմանն ուղղված հետազոտություններ, ուսումնասիրել հետազոտողների և պետական կառավարման միջև հարաբերությունները, իրականացնել պետական միջոցների կատարողականի գնահատմանն ուղղված հետազոտություններ, ուսումնասիրել տվյալների հավաքագրման մեթոդներ ու մեխանիզմներ, գնահատել փաստերի հավաքագրման ու ստուգման միջազգային փորձի կիրառելիությունը Հայաստանում, և այլն:

Վերը նշված, ինչպես նաև դիմորդների կողմից առաջարկվող այլ ոլորտներին վերաբերվող խնդիրներն ու հետազոտական գործողությունները պետք է ուղղված լինեն աջակցելու հանրային քաղաքականության ձևավորմանն ու իրականացմանը, ամրապնդելու ինստիտուցիոնալ բարեփոխումների օրակարգը, այսպիսով ապահովելով Հայաստանում ժողովրդավարական կառավարման վերափոխման գործընթացը:

**Մրցույթի հայտարարություն
Հանրային Քաղաքականության Հետազոտությունների
Կրթաթոշակներ ծրագրի 2020թ. գարնանային փուլ**

Հավելված 2 Հայտի ձև

Հայտի ձևի նպատակն է հեշտացնել հետազոտական առաջարկների ընդունման գործընթացը և մատնանշել բոլոր այն հիմնական հարցերը, որոնց անհրաժեշտ է պատասխանել: Նշված քառային նվազագույն-առավելագույն սահմանափակումները նախատեսվել են որպես հետազոտական առաջարկի մշակման գործընթացը հեշտացնող չափանիշներ, որոնք ակնկալվում է պահպանել: Հետազոտական առաջարկը պետք է ներկայացնել պարզ ու հստակ:

1. Նախագծի վերնագիր և համառոտ բնութագիր Առաջարկի համառոտ բնութագիր՝ ի՞նչ եք ուզում ուսումնասիրել, ի՞նչն է ձեզ դրդել հանրային քաղաքականության նման հետազոտության իրականացմանը, որքանո՞վ է ձեր առաջարկած թեման արդիական ու կապված ներկայումս ընթացող բարեփոխումների գործընթացների հետ: (150-300 բառ)
2. Խնդրի նկարագրություն և հետազոտության հիմնավորում Մահմանեք հանրային քաղաքականության խնդիրը և նշեք, թե ինչ նպատակ եք հետապնդում ձեր քաղաքականության ուսումնասիրության միջոցով: Որո՞նք են խնդրի լուծման նորույթը, արդիականությունը և հրատապությունը: Ինչպիսի՞ ազդեցություն ունի խնդիրը այսօր հայ հասարակության վրա: Որո՞նք են հանդիսանում ուղղակիորեն և անուղղակիորեն ներգրավված շահագրգիռ կողմերը, խնդրի վրա ազդող գործոններն ու թիրախները: Ներկայացրեք հիմնախնդրի բնույթն ու համատեքստը և ձեր հետազոտության արդյունքում ակնկալվող ներդրումը՝ խնդրի լուծման վերաբերյալ: (850-1200 բառ)
3. Հետազոտական հարցեր <u>Հարցերի տեսքով</u>՝ ներկայացրեք ձեր գլխավոր և ենթա-հետազոտական հարցերը: Ի՞նչ հարցերի եք փորձում պատասխանել ձեր հետազոտության օգնությամբ: (80-100 բառ)
4. Այլընտրանքային հանրային քաղաքականության գնահատում Ներկայացրած հանրային քաղաքականության խնդրի և հետազոտական հարցերի շրջանակում, նկարագրեք հնարավոր այլընտրանքային/գերադասելի քաղաքականության ուղղությունները: Ներկայացրեք պատճառաբանությունը թե ինչու է(են) ձեր կողմից առաջարկվող այլընտրանքը(ները) առավել գերադասելի: Գնահատեք ներկայացրած հանրային քաղաքականությունը՝ տվյալ խնդրի և ոլորտի մասին անհրաժեշտ ու պատշաճ գիտելիքի ու վերլուծության ներկայացման նպատակով: (300-400 բառ)
5. Հետազոտական պլան և մեթոդաբանություն Հստակ նկարագրեք ձեր հետազոտության պլանը և նշված հետազոտական հարցերին պատասխանելու համար մշակված մեթոդաբանությունը (ներառյալ յուրաքանչյուր մեթոդի նկարագրությունը, հետազոտության մասնակիցները, վերլուծության տեսակները և այլն): Մատնանշեք հնարավոր դժվարություններն ու դրանք հաղթահարելու նախատեսվող ուղիները: (300-400 բառ)

6. Արդյունքներ Նկարագրեք հետազոտության արդյունքները՝ մշակված նյութերի տեսքով (օր.՝ քաղաքականության վերլուծության փաստաթուղթ, համառոտագիր, գիտաժողովի նյութ, տվյալների բազա, ուղեցույց, տեղեկատվական թերթիկ, ինֆոգրաֆիկա, աուդիո կամ վիդեո նյութեր և այլն: (80-150 բառ)					
7. Հետազոտության արդյունքների շուրջ ջատագովության ռազմավարություն Ինչպե՞ս եք տեսնում Ձեր հետազոտության արդյունքների ազդեցությունը: Ի՞նչ ռեսուրսներ կամ գործիքներ պետք է օգտագործել հետազոտության ազդեցությունը առավելագույնի հասցնելու համար: Ներկայացրեք հետազոտության արդյունքների շուրջ ջատագովության ռազմավարությունը: Ի՞նչ ռիսկեր կարող են ծագել ջատագովության ռազմավարության իրագործման գործընթացում: (400-700 բառ)					
8. Ժամանակացույց Նշեք Ձեր նախագծի պլանավորած գործողություններն՝ ըստ դրանց իրականացման ժամանակի: Անհրաժեշտ է հաշվի առնել, որ նախագիծը պետք է իրականացվի առավելագույնը հինգ ամսիսների ընթացքում:					
9. Բյուջե Ստորև աղյուսակի օրինակով ներկայացրեք բյուջեի բոլոր ծախսերը, որոնք կարող են ներառել դաշտային հետազոտությունների հետ կապված ծախսեր, հոնորարներ, տրանսպորտային ծախսեր, հետազոտության հրատարակման, ներկայացման, տարածման և այլ անհրաժեշտ ծախսեր: Առաջարկի բյուջեն չպետք է գերազանցի \$3,000 ԱՄՆ դոլարը: Բյուջեն ներկայացնել ԱՄՆ դոլարային (\$) արժույթով:					
1.	բյուջետային տող	չափի միավոր	քանակ	միավորի արժեք (\$)	ընդամենը (\$)
2.					
3.					
4.					
ընդամենը (\$):					